

Evaluatie Strandbewaking USW 2025

Inhoudsopgave

Evaluatie Strandbewaking USW 2025	2
Monitoring en evaluatie	4
Bevindingen	4
Alternatieven	10
Conclusies	11
Aanbevelingen	12
Bijlagen	13

Evaluatie Strandbewaking USW 2025

Aanleiding

De kust en het strand zijn als natuur maar ook als waterkering van groot belang voor Texel. De stranden zijn aantrekkelijk voor bewoners en toeristen. De stranden dienen veilig, toegankelijk en schoon te zijn en dit wordt door beleid, wet en regelgeving op Nationaal-, Provinciaal- en lokaal niveau gekaderd.

Er is een voortdurende samenwerking met andere overheden die ook taken hebben op het Texelse strand, zoals het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer, Provincie Noord-Holland en het ministerie van Defensie.

Veilig strand

In de APV is een aantal regels vastgesteld die bijdragen aan de veiligheid op het strand. Het betreft regels over bijvoorbeeld venten, het te water laten van vaartuigen, rijden op het strand, openbare orde en open vuur. (Strandnota Texel 2019).

De gemeente moet er voor zorgen (zorgplicht) dat de openbare ruimte in het gemeentelijk ingedeeld gebied veilig is.

Daarbij geldt aan de Noordzeekust dat het water tot een afstand van 1 km vanaf de waterkant behoort tot het grondgebied van de betreffende gemeente.

De gemeente kan die veiligheidstaak uitvoeren door organisaties in te zetten.

Strandbewaking draagt bij aan de veiligheid van strandbezoekers waarbij een goede samenwerking met de hulpdiensten belangrijk is. Zij dienen zorg te dragen voor de veiligheid van bezoekers op het strand door *toezicht te houden, informatie te verstrekken en preventieve maatregelen te nemen, zoals het vlaggen bij gevaarlijke situaties.*

(Gemeente Texel Strandnota 2019)

Strandbewaking

Strandbewaking op Texel is door de gemeente georganiseerd gedurende de zomervakanties. Het gaat dan om circa 9 weken, vooral in juli en augustus, tussen 9.00 uur en 18.00 uur.

Het USW (Utrechtsch Studenten Werkkamp) maakt deel uit van het Utrechtse Studenten Corps (USC) en zij bewaken namens de gemeente de stranden op Texel. Vanaf 1950 het hele strand en vanaf 1980 de stranddelen paal 9, 12, 15 en 17.

De Texelse Reddingsbrigade (TRB) bewaakt sinds 1980 de stranden bij de palen 19, 20, 21 en 28.

Bij paal 31 en 33 is geen strandbewaking. Het is ongewenst te zwemmen bij deze strandlagen vanwege de sterke stroming. Dit wordt herkenbaar en ondubbelzinnig aangegeven op borden, waardoor strandbewaking niet nodig is op deze plaatsen.

Beide organisaties zijn goed opgeleid om de strandbewaking namens de gemeente professioneel te verzorgen. Zij zijn herkenbaar en hebben een duidelijke taakomschrijving die in een reglement Strandbewaking staat beschreven, op basis van het Handboek Strandwacht van de koepelorganisatie Reddingsbrigades Nederland en de eisen van de EHBO.

De TRB heeft een kwalitatief goede interne opleidingsmethodiek, maar toch lukt het niet altijd om alle TRB lifeguards met een volwaardig ILS Lifeguard Beach diploma dienst te laten doen.

De USW-ers volgen de opleiding 'Zwemmend redden voor strand'. Dit is een opleidingslijn van Reddingsbrigade Nederland en wordt afgegeven als de kandidaat beschikt over de basistechnieken en de theorie kent over (voorkomen van) verdrinking.

De strandwachten houden toezicht op de waterlijn en vanuit strandposten. Ze verstrekken informatie aan bezoekers en verlenen eerste hulp bij incidenten. Zij werken samen met de Kustwacht en KNRM die zij kunnen inschakelen bij incidenten.

Door informatiepanelen en vlagvoering worden bezoekers op de hoogte gebracht van de regels op het strand en of het wel of niet gevaarlijk is om te zwemmen. De provincie Noord-Holland is verantwoordelijk voor het plaatsen en beheren van informatiepanelen. De vlagvoering gebeurt door de strandbewaking. De bewakingsposten worden door de gemeente, in afstemming met Hoogheemraadschap en Staatsbosbeheer op het strand of in de duinen geplaatst. Het strand heeft de voorkeur, maar soms dwingt de lokale situatie de bewakingspost naar het duin. Uitgangspunt is het voor de bewakers beste uitzicht. De bewakingsposten bestaan bij voorkeur uit vier ruimtes: een werkruimte (uitkijk- en communicatiepunt), een verblijfsruimte (kleedruimte, douche en toilet), een EHBO-ruimte (ontvangst publiek) en een bergruimte/opslag. Deze ruimtes zijn functioneel van elkaar gescheiden. Wetgeving maakt het noodzakelijk de bewakingspost op het riool aan te sluiten. De Gemeente Texel stelt de benodigde materialen ten behoeve van de strandbewaking en financiële middelen voor de huisvesting van de strandbewakingsorganisaties beschikbaar.

Aanleiding Evaluatie USW

Er is onrust ontstaan over het gedrag van strandwachten van het USW, zowel op als buiten het eiland. De onrust richt zich vooral op het gedrag van de studenten buiten de strandbewaking en het mogelijke effect ervan op de strandbewaking. Tijdens de raadvergadering van 18 december 2024 is de zaak besproken.

De politie en het Om hebben, op verzoek van de burgemeester, extra onderzocht of er aangiftes tegen de strandwachten zijn gedaan en of andere meldingen over (seksueel) grensoverschrijdend gedrag in de afgelopen jaren kunnen worden gekoppeld aan de studenten van het USW. Dat blijkt niet het geval, zodat er voor de politie en het OM geen grondslag was om verder onderzoek te doen. Er is zorgvuldig afgewogen of de samenwerking met het USW de komende jaren zou worden voortgezet. Besloten werd om de samenwerking in principe voort te zetten, maar wel met een aantal aanvullende afspraken met het USW.

Op [7 februari 2025](#) (link) is de raad geïnformeerd door een RIB met onderwerp Strandbewaking over de voortzetting van de samenwerking met het USW. Afgesproken is dat alternatieven voor strandbewaking op het eiland daarbij verkend zou gaan worden.

Op [27 juni 2025](#) (link) is in de RIB de voortgang en de extra maatregelen rond de Strandbewaking geschetst. De samenwerking met het USC is voor 9 weken in 2025 voortgezet maar wel met aanvullende afspraken.

De maatregelen zijn o.a. een bezoekverbod in en rond de schuur, individuele ondertekening van de gedragslijn en inzet van externe begeleiding voor het maken van een professionaliseringslag bij handelen, communicatie en houding op het strand en daarbuiten.

Gedurende het strandbewakingsseizoen is gemonitord op deze diverse aspecten.

Monitoring en evaluatie

Doelstelling

Het doel van de evaluatie 2025 was om te beoordelen in hoeverre de werkzaamheden aan het strand door de strandwachten van USW zijn uitgevoerd conform de vooraf gemaakte afspraken waarbij gekeken is naar bijzonderheden op het strand en daarbuiten, het naleven van het Reglement Strandbewaking Texel 2024 en of de medewerkers zich gedragen hebben volgens de afgesproken gedragslijnen.

Het strand seizoen 2025 liep dit jaar van 30 juni 2025 tot en met 31 augustus 2025.

Gedurende 9 weken heeft elke week een overleg plaatsgevonden met het TRB en het USW.

Meerdere partijen waren bij deze wekelijkse bijeenkomsten aanwezig. Strandbeheer van de gemeente Texel, Afdelingshoofd en Teamleider Gemeentewerken, coördinator project Evaluatie 2025 en afgevaardigden van het USW.

Op verzoek waren de strand coaches en politie ook regelmatig aanwezig.

Gedurende het seizoen is met diverse partijen ook contact gehouden zoals café Sjans, paviljoenhouders, politie, strandcoaches, etc.

Er zijn na afloop van het seizoen nog een aantal meldingen van bewoners van Texel bij de gemeente binnengekomen.

Deze evaluatie beschrijft de bevindingen, zowel positieve als verbeterpunten, en doet aanbevelingen voor de Strandbewaking voor komend(e) seizoen(en). De alternatieven voor de strandbewaking worden in het rapport NIVZ (Nederlands instituut Veiligheid Zwemlocaties) genoemd.

Bevindingen

Overeenkomst

Vanuit het verleden was met het USW een contract voor 5 jaar, met een clause voor stilzwijgende verlenging.

Door de onrust is voor seizoen 2025 een contract voor 9 weken getekend waarbij ook aanvullende maatregelen zijn genomen. De overeenkomst Strandbewaking Texel 2025 moest voorafgaande aan het strandseizoen worden ondertekend en dit is op 26 juni 2025 gebeurd.

Ook een extra aanvullende gedragslijn moest individueel ondertekend worden.

Door elke strandwacht persoonlijk de gedragslijn te laten ondertekenen werd elke strandwacht individueel verantwoordelijk. Hiermee werd toedekken van groepsgedrag van onacceptabel individueel gedrag voorkomen. Alle strandwachten hebben de gedragslijn ondertekend.

Bijlage 1 Reglement Strandbewaking 2024

Bijlage 2 Gedragslijn

Het is gebruikelijk om voorafgaande aan het seizoen en bij de evaluatie van het seizoen de noodzakelijke kwaliteit van de strandbewaking te bespreken. Dat is dit jaar ook gebeurd. In het seizoen heeft er minimaal wekelijks werkoverleg tussen de strandbeheerders Texel, politie en het USW plaatsgevonden.

Wat heeft het USW gedaan met gedrag en cultuur

In onze huidige samenleving groeit het bewustzijn over het belang van vrouwvriendelijk gedrag, gelijkheid en respect voor iedereen.

Deze waarden zijn essentieel om een veilige omgeving te creëren, niet alleen in het dagelijks leven, maar ook binnen sociale groepen, zoals onder andere studentencorpsen.

Het Studentencorps USC heeft de eigen cultuur tegen het licht gehouden. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd, door deskundigen, om de cultuur te veranderen naar de eisen van de huidige samenleving. Dit is gedaan door:

1. Bewustwording en educatie - trainingen over gendergelijkheid, respectvol gedrag en de impact van vrouwonvriendelijk gedrag.
2. Duidelijke gedragsregels - het opstellen en handhaven van strikte gedragscodes die vrouwonvriendelijk gedrag expliciet verbieden en sancties opleggen bij overtredingen.
3. Open communicatie: Het stimuleren van een cultuur waarin leden zich veilig voelen om incidenten te melden zonder angst voor repercussies.
4. Leiderschap en rolmodellen: Bestuurders en oudere leden moeten het goede voorbeeld geven en actief bijdragen aan een inclusieve cultuur.
5. Evaluatie en aanpassing van tradities: Het kritisch bekijken en aanpassen van bestaande tradities die schadelijk of exclusief zijn.
6. Alcohol: verantwoordelijkheid, bewustzijn en verminderen rondom alcohol gebruik is besproken.

Strandseizoen 2025

Het strand seizoen 2025 liep dit jaar van 30 juni 2025 tot en met 31 augustus 2025.

Op 30 juni 2025, aan het begin van het strandseizoen, is een bijeenkomst door de zedenpolitie verzorgd.

Deze bijeenkomst is goed bezocht en de reacties waren goed. De zedenrechercheurs hebben laten weten dat de leden van het USW geïnteresseerd en enthousiast waren. Ze hebben goed opgelet, deden mee en er werden vragen gesteld. Ze hebben geleerd om zaken bespreekbaar te maken. Deze informatieve ochtend kunnen de leden gebruiken tijdens hun verblijf op Texel maar ook weer terug op de universiteit en in privé tijd.

Huisvesting:

De beide organisaties TRB en USW zijn zelf verantwoordelijk voor het organiseren van hun huisvesting en krijgen een vergoeding voor de diensten die zij leveren. Het TRB huurt de Fekonsieskuur. De schuur aan de Pontweg wordt gehuurd door het USW.

De gemeente heeft USW ondersteund in het verbeteren van de verblijfslocatie. Een goede nachtrust en een schone en prettige leefomgeving is noodzakelijk voor het welzijn van iedereen binnen het USW.

Dit jaar zijn er ivm het korte contract voor 9 weken geen grote investeringen gedaan door de eigenaar en de gemeente. De muren en de vloer zijn geverfd en er zijn 2 wasmachines aangeschaft, geplaatst en aangesloten. Door de eigenaar van de schuur is een roldeur geplaatst. De eigenaar heeft nu nog niet geïnvesteerd in het vernieuwen van de kozijnen.

De leden van het USW hielden 1 keer per week grote schoonmaak. Het afval werd 2 keer per week opgehaald. De eindschoonmaak werd gedaan en de oplevering was in orde. Er was goed schoongemaakt en het afval was buiten gesorteerd opgestapeld.

Financiën

Dit jaar moest voor het eerst in 4 termijnen gefactureerd worden. De gemeente heeft aanvullende eisen gekregen aan de vorm van indienen en de prestatie-eisen die toegevoegd moeten worden.

Dit was voor iedereen even wennen.

Voor het USW duurde het even voor ze factuur 1 en 2 indiende. De overige 2 facturen gingen daarna vlot. Door de vakantieperiode lieten de betalingen bij de crediteurenadministratie even op zich wachten maar zijn inmiddels allen betaald.

Strandbewaking gegevens

Het strandseizoen begon warm en rustig. Piekmomenten zaten in het weekend. Pas in de bouwvak werd het druk en waren er piekmomenten verspreid over de dag. Opvallend is de nieuwe trend die zichtbaar wordt. De duur van het strandbezoek wordt korter en verplaatst zich naar het einde van de dag. Deze trend is al wat langer gaande. Vroeger kwamen hele gezinnen vanaf 's ochtends vroeg tot aan etenstijd. Dit is verschoven. We zien bezoekers niet meer van 10-17 uur op het strand maar meer van 14 tot 20 uur. Daarbij zijn het kortere bezoekers.

Operationeel overzicht

- **Bezetting en roosters**

De strandwachten USW hadden een goede bezetting. 4 man per post is de afspraak.

TRB had 4 man per post en kampte kort met onderbezetting waardoor paal 19 even kort geen strandbewaking heeft gehad.

Het USW heeft een continue bezetting van 5 personen per post kunnen verzorgen. Tijdens de piekmomenten (weekenden en bouwvak vakantie) was de bezetting goed en de roosters waren goed gepland.

De samenwerking binnen het team werd als positief ervaren. Er is aandacht besteed aan het verbeteren van de werkdruk door rotatie en rustmomenten.

De strandwachten zijn in hun vrije tijd meer actief en ontspannen bezig geweest. Ze zijn gaan zwemmen, lasergamen, bioscoop bezoek, rondvaart op het wad, etc...

- **Patrouilles en toezicht**

Er werden dagelijks meerdere patrouilles uitgevoerd, zowel te voet als met het rescue board als met de boot. Patrouilles richtten zich op risicovolle zones zoals muien. Maar het zwembad werd continue geobserveerd om snel te kunnen ingrijpen bij gevaarlijke situaties. Tevens werd risicovol gedrag, zoals zwemmen buiten de veilige zones of roekeloos gedrag in het water signaleerd.

Het USW heeft ook trainingen over muien gekregen van de strandcoaches. Ze hebben dit goed opgepakt door ook zelf te blijven oefenen. De zee situatie is meerdere malen per dag beoordeeld.

- **Materiaal en uitrusting**

Alle benodigde reddingsmiddelen zoals reddingsboeien, boards en EHBO-materialen waren aanwezig en werden regelmatig gecontroleerd. Er zijn enkele aanbevelingen gedaan voor het vervangen van verouderde materialen.

- **Samenwerking met de hulpdiensten**

Er was een goede samenwerking met gemeentelijke Strandbeheer en politie.

Op 14 augustus 2025 heeft USW geoefend met de KNRM. De burgemeester was hierbij ook aanwezig.

Hulpverlening en incidenten

- **Aantal en aard van incidenten**

Zie bijlage 3 Gegevens Strand

Bij paal 12 is er iets mis gegaan met de invoer van de strandgegevens. Deze systeemfout is voor volgend jaar verholpen.

Het was een relatief rustig jaar met voornamelijk hulp bij zwemmers en EHBO. Onder klein EHBO verstaan we onder andere het schoonmaken en desinfecteren van wonden, aanleggen van verband of pleisters om bloeding te stoppen en infecties te voorkomen, verzorgen van verstuingen en verrekkingen, behandeling van insectenbeten of kwalensteken.

Er zijn duidelijke verschillen tussen de verschillende strandlagen zichtbaar. De 'Texelse' stranden - paal 9, 12, 15 en 17 zijn relatief rustiger dan de toeristische strandlagen die door de TRB worden bewaakt (19, 20, 21 en 28).

Bij paal 19.5 heeft op zondag 10 augustus een fataal verdrinkingsincident plaatsgevonden. Een jonge vrouw van 27 jaar kwam, met nog twee zwemmers, rond half 8 in de problemen in een mui. Vrijwillige strandwachten zaten na bewakingstijd te eten bij Beachclub ter hoogte van paal 19,5 toen ze het zagen gebeuren. Een van de strandwachten is naar de vrouw gerend om haar uit het water te halen en te reanimeren maar dit mocht niet meer baten.

Communicatie en voorlichting:

- **Informatieverstrekking**

Er werden regelmatig vragen van bezoekers beantwoord. Ze werden hierbij geïnformeerd over actuele veiligheidsrisico's, zoals sterke stromingen en weersveranderingen.

- **Preventieve maatregelen:**

De zichtbaarheid van strandwachten droeg bij aan het naleven van veiligheidsregels door bezoekers. De bewakingsteams waren dit jaar meer herkenbaar doordat de voorgeschreven T-shirts goed gedragen werden. Dit was een sterke verbetering tov andere jaren. De strandcoaches hebben hieraan positief bijgedragen.

De aanwezigheid van strandwachten en duidelijke aanduidingen zorgden ervoor dat bezoekers zich bewust waren van gevaarlijke zones. Het gebruik van vlaggen voor zwemveiligheid werd consequent toegepast.

- **Gebruik van communicatiemiddelen:**

Dit seizoen heeft de gemeente social media ingezet met waarschuwingen en tips. Ook in de vakantiekrant is informatie over veilig zwemmen op het strand gegeven.

Er is geen dekking van het c2000 netwerk op de palen, 9, 12 en 15. Hiervoor is gekozen om op alle posten een goede internetverbinding aan te brengen.

Verslagen bevindingen en meldingen

Gedurende het seizoen zijn er bevindingen van externen en zijn meldingen gedaan.

Er is gevraagd of horecabeveiligers aandacht voor de USW-ers hebben en per week meldingen willen doorgeven als er zich zaken rondom hen voordoen. Er zijn in 2025 geen incidenten gemeld.

Strandwachten:

De hulpverlenersrol is zichtbaar gegroeid.

De strandwachten hebben bij verschillende situaties hulp en medische bijstand verleend.

4 strandwachten hebben eerste hulp verleend bij een aanrijding. De taxi waar zij inzaten na het lasergamen was als eerste ter plaatse en zij hebben hulp verleend tot de ambulance arriveerde.

Bij het uitgaan is een strandwacht een paar keer uitgemaakt voor verkrachter. Ze kennen elkaar niet en hij wordt hiermee uitgedaagd. Hij heeft zich omgedraaid en is weggelopen conform wat de groep heeft afgesproken: het te melden, te negeren en weg te lopen.

Op 10 augustus zijn zwemmers bij paal 19,5 in een mui terecht gekomen. Het gebeurde buiten werktijd van de strandwachten. 1 strandwacht (van USW) die daar toevallig aan het eten was en het zag gebeuren is direct in actie gekomen en het slachtoffer is uit zee gehaald. Reanimatie mocht niet meer baten en het slachtoffer is overleden.

Bevindingen Strandcoaches

Dit jaar zijn voor het eerst 2 strandcoaches ingezet. Beiden zijn zeer ervaren en bekend met de zee dynamiek. De strandcoaches hebben het USW individueel en collectief ondersteund bij hun werk op het strand en daarbuiten.

Er heeft op 1-09-2025 een evaluatie met de strandcoaches plaatsgevonden. Zij vinden dat het een goed seizoen is geweest. Ze kregen het vertrouwen en de samenwerking met de strandwachten als met Strandbeheer van de gemeente verliep goed. Er is veel zeekennis overgebracht, er is geoefend en er is een professionaliseringsslag gemaakt.

Er is duidelijk een verandering waargenomen. De shirtjes worden meer aangedaan waardoor ze zichtbaar, aanspreekbaar en meer een eenheid zijn. Ze zijn meer in hun helpersrol gegroeid. Buiten het werk om is het rustiger geweest en zijn de geluiden positief. Het USW is minder in Sjans geweest en er wordt meer op elkaar gelet.

De strandcoaches geven aan dat ze tevreden zijn en adviseren de gemeente zo door te gaan omdat het alleen nog maar beter kan worden. Tot slot zijn er nog een aantal verbeterpunten genoemd. **bijlage 4 Evaluatieverslag Strandcoaches 2025**

Bevindingen Politie Texel

De samenwerking met de strandwachten is goed geweest. Er zijn geen meldingen bij de politie binnengekomen over wangedrag en bejegening in de openbare ruimte of in de horeca van en door strandwachten van het USW. Er zijn 1 keer 2 strandwachten 's nachts aangetroffen bij de badpost paal 17, 1 daarvan sliep. Bij paal 15 brandde er ook licht maar er werden geen strandwachten aangetroffen.

De politie meldt in het verslag dat er 2 ongevallen waren waar USW bij betrokken is geweest. Er was in beide gevallen geen sprake van alcohol- en/of drugsgebruik.

Politie heeft nav het bericht in de Texelse Courant een melding gekregen over geluidsoverlast. Bij bezoek/navraag bij de melder bleek dat er gedurende het zomerseizoen sprake was geweest van geluidsoverlast afkomstig uit de schuur van het USW richting camping De Razende Bol aan de Pelikaanweg. De klagers hebben dit zelf opgelost door telefonisch contact op te nemen met het USW. Met de klager is afgesproken dat overlastklachten rechtstreeks gemeld kunnen worden bij de wijkagenten **bijlage 5 Verslag Politie**

Bevindingen Paviljoenhouders

28-08-2025 whatsapp berichten van de zeilschool paal 17, paviljoen paal 17, paal 9 over de samenwerking met de Strandwachten (in willekeurige volgorde):

“Bij ons ook geen klachten, leuke gasten. En geen gedoe”. “Beter dan voorgaande jaren wat mij betreft. Stuk meer professionele houding. Denk onder meer door de nieuwe samenwerking met de coaches”. “Voor ons was het prima dit jaar. Het is zeker beter gegaan wat mij betreft, mss een opmerking voor algemeen als het mooi stranddagen zijn bewaking tot zonsondergang”.

Bevindingen Caféhouder E-mail 12-09-2025

De heren zijn in verhouding met voorgaande jaren aanzienlijk minder in het café en vertrokken vroeger naar huis. Er waren meer rustdagen en het USW kreeg minder bezoek. De kleding was aangepast en ze werden met interesse benaderd, op een enkel gesprek na over krantenartikelen die gebaseerd zijn op oude verhalen. Het USW krijgt veel aandacht van dames maar blijven binnen de richtlijnen handelen. Er zijn bij het personeel geen klachten over het gedrag van de USW-leden gemeld.

De mannen hebben geassisteerd met hun medische kennis waarbij ze in de kroeg, op straat bij de dorpswachten als politie hebben geholpen. Ook bij een ongeluk hebben zij eerste hulp verleend totdat ambulancepersoneel arriveerde. Het café is tevreden met het handelen van het USW in en buiten het café **bijlage 6 Verslag caféhouder**

02-09-2025 berichten in de Texelse Courant en op Instagram.

Functioneren badmeesters USW geëvalueerd door gemeente

De gemeente Texel is momenteel druk bezig met het evalueren van het gedrag van de badmeesters van het Utrechtsch Studenten Werkkamp (USW) die deze zomer de stranden bij paal 9, 12, 15 en 17 hebben bewaakt.

Het afgelopen jaar was er veel te doen over de gedragingen en het verleden van de badmeesters van het USW (onderdeel van het Utrechtch Studenten Corps). Ondanks verschillende aantijgingen en maatschappelijke ophef in de landelijke media, besloot het college van B&W halverwege dit jaar de samenwerking met de studenten, die teruggaat tot 1950, voort te zetten maar wel met een aantal aanvullende maatregelen. Nu de vakantie voorbij is, is het tijd voor de gemeente om de balans op te maken. De redactie heeft de gemeente Texel een aantal vragen voorgelegd, onder meer over de ervaringen van het afgelopen seizoen en of er nog misstanden hebben plaatsgevonden, over de mate van toezicht en op welke wijze de studenten precies zijn begeleid. De gemeente laat per e-mail weten nog geen antwoord te kunnen geven op onze vragen omdat de evaluatie momenteel in volle gang is. René Jager van strandpaviljoen Paal 9 laat desgevraagd weten, net als in voorgaande jaren, goed overleg te hebben gehad met de gemeente. “Wel heb ik begrepen dat die jongens wat meer begeleiding hebben gehad dan andere jaren en dat lijkt me een goede zaak.” Marc LeClou van strandpaviljoen Twaalf heeft gemerkt dat de gemeente dit jaar vaker poolshoogte kwam nemen op het strand. Ook viel hem op dat de badmeesters tijdens hun diensten in een T-shirt rondliepen in plaats van met ontbloot bovenlijf. “Verder geen bijzonderheden.”

Signalen via AOV binnengekomen

Na het bericht in de Texelse Courant zijn e-mails van 3 gerelateerde Texelaars binnengekomen die hun zorgen over de cultuur en het gedrag van het USW daarin hebben geuit.

In de e-mails wordt gesproken van dat er meisjes op het strand, het slag en bij het parkeerterrein van paal 9 in gezelschap van het USW zijn gezien, dat er vermoeden was dat in de badpost van paal 9 overnacht is door meisjes, er door het USW teveel alcohol zou worden gebruikt (lege bierfusten bij de schuur), USW bezoek in de schuur zouden hebben gehad (taxichauffeurs), receptiedames van een hotel klachten zouden hebben over het USW, ze bij paal 12 rond 18 uur niet gereageerd zouden hebben op een paar zwemmers in zee.

De gemeente heeft gedurende de evaluatie hiervan verder geen signalen gekregen, alleen achteraf. Hierdoor heeft er geen gesprek of sturing plaats kunnen vinden tijdens het seizoen. De signalen zijn heel serieus genomen en waar mogelijk nagelopen en geprobeerd te verifiëren. Dit heeft niet geleid tot constatering, ook niet van onze samenwerkingspartners.

De strandcoaches hebben in de aanbevelingen aangegeven nog meer aandacht te willen besteden aan professionalisering van de strandwachten. Hierbij zullen ook de meldingen meegenomen worden.

Alternatieven

Er is opdracht gegeven aan het Nederlands Instituut Veiligheid Zwemlocaties (NIVZ) om alternatieven te onderzoeken.

De opdracht luidde:

Onderzoek alternatieven voor het strandtoezicht (bewaking) van -met name- de zuidelijke stranden. Biedt uw bevindingen uiterlijk in september aan. Samengevoegd met de evaluatie van het zomerseizoen 2025 worden de alternatieven in het college besproken en ter informatie naar de Raad gestuurd. **bijlage 7 rapport Adviesrapport Alternatieven Strandtoezicht gemeente Texel - NIVZ**

In de rapportage worden de volgende alternatieven genoemd:

1. Huidige model
2. Inzet TRB-lifeguards op 'Noord' en 'Zuid'
3. Inzet KNRM-lifeguards
4. Opzet Stichting Strandexploitatie
5. Nul-variant

In het rapport worden de voor- en nadelen bij elk model genoemd. De kosten zouden voordat een beslissing kan worden genomen eigenlijk voor alle opties goed moeten worden doorgerekend.

Als de nadruk op kwaliteit en toekomstbestendigheid zou de keuze voor KNRM kunnen worden gemaakt (kosten doorrekenen). Zij zijn goed opgeleid en de bezetting kan ingehuurd worden want het zijn betaalde krachten.

De inzet van de TRB op zowel 'Noord' als 'Zuid' is vanuit dit oriënterende onderzoek ook een interessante optie voor de toekomst. De TRB voert haar lifeguard taak uit op voldoende kwaliteitsniveau en is met de inzet van vrijwillige lifeguards kostenefficiënt. Er liggen uitdagingen op het vlak van bezetting en opleiding. Deze kunnen het hoofd worden geboden door nieuwe samenwerkingen aan te gaan.

De opzet van een Stichting, waar het strandtoezicht onder valt, kan een overweging zijn op basis

van kwaliteit en toekomstbestendigheid maar ook in termen van efficiency binnen de gemeente door ander strandwerk ook onder de stichting te brengen (doorrekening efficiency). Het huidige model met USW kan ook een goede keuze zijn. Met de inzet van vrijwillige lifeguards heeft de gemeente een kosten efficiënt model en de bezetting is altijd goed geregeld. (Investerings in opleiding en materiaal dient geïnventariseerd te worden). De keuze voor een nul-optie kan ook worden gemaakt. Vertraging door aanwezigheid na een oproep en de afwezigheid van preventief toezicht passen niet goed bij de wettelijke zorgplicht die de gemeente heeft. Dit geeft risico's bij aansprakelijkheid.

Conclusies

Het strandseizoen 2025 is voorbij.

Door TRB en USW is gedurende 9 weken zorg gedragen voor de veiligheid van bezoekers op het strand door toezicht te houden, informatie te verstrekken en preventieve maatregelen te nemen, zoals het vlaggen bij gevaarlijke situaties. Meerdere malen hebben de strandwachten zich ingezet bij incidenten op het strand en daarbuiten.

Op het strand is veelvuldig EHBO ingezet. De strandwachten vervullen hiermee een goede eerste hulp.

USW heeft buiten werktijd ook eerste hulp geboden bij diverse incidenten. Zo waren zij bijvoorbeeld als eerst bij een aanrijding en hebben eerste hulp geboden. Ook is USW betrokken geweest bij het fatale verdrinkingsincident, dat zich bij paal 19,5 heeft voorgedaan (TRB).

Door de extra maatregelen hebben de strandwachten van USW meer zeekennis opgedaan. Er is veel gesproken over de gedragingen van de zee en waar op te letten. Er is in muien geoefend en er is aandacht geweest voor het toezicht houden op muien.

Er is sprake van meer zichtbaarheid van de strandwachten en zij hebben de voorgeschreven tenues beter gedragen. De strandwachten opereren meer als gezamenlijk team en het gedrag is aan het veranderen. De strandcoaches hebben een positieve bijdrage aan deze veranderingen gehad.

Er zijn geen misdragingen of grensoverschrijdend gedrag aangetoond of bewezen. 2 maal is een strandwacht in slaap gevallen op het toilet. Hierop is adequaat gereageerd en heeft de groep elkaar gevraagd fit te blijven. Er zijn daarna extra rustdagen ingelast. 7 dagen per week 9 weken lang paraat zijn vraagt iets van de strandwachten.

De samenwerking tussen gemeente en de strandbewaking door TRB en het USW is goed gegaan. Alle partijen hebben ook een gezamenlijk belang, namelijk veilige stranden door goede strandwachten.

De externe samenwerkingspartners zijn positief over de veranderingen van de strandwachten van USW. De politie, de strandcoaches, café Sjans en een aantal paviljoenhouders hebben een kort bericht gestuurd over hun bevindingen.

De strandcoaches geven aan dat er veel tijd en energie door verschillende partijen is ingezet om de strandbewaking te professionaliseren. Zij benadrukken: "...dat zoals het nu gaat het nergens anders beter gaat. Ze adviseren de gemeente om door te gaan. Er is nu al zoveel bereikt en het kan alleen maar beter worden".

De signalen die aan het einde van het strandseizoen zijn gekomen doen veronderstellen

dat de strandwachten van het USW mogelijk nog steeds ongewenst gedrag hebben.

Degene die geluidsoverlast door het USW heeft doorgegeven aan de politie heeft zelf steeds contact gehad met het USW om het op te lossen en heeft het nav het krantenartikel het daarna bij de politie gemeld. De gemeente hoorde dit achteraf en heeft dit niet kunnen constateren of er iets mee kunnen doen.

Er is genoemd dat taxichauffeurs meisjes zouden hebben afgezet bij de schuur van het USW en daar overnacht hebben. De gemeente heeft daarvan geen meldingen ontvangen en dit is niet feitelijk geconstateerd. Ook zouden dames van de balie van een hotel klachten hebben over de strandwachten van USW. Hiervan heeft de gemeente geen melding of klacht ontvangen.

Na het strandseizoen heeft de gemeente foto's ontvangen van fusten bier bij de schuur van het USW. De foto's kwamen na het seizoen en de gemeente heeft dit niet meer kunnen constateren of er iets mee kunnen doen. Wel is bekend dat de strandwachten dit seizoen vaker in de schuur zijn gebleven en hebben meerdere barbecues gehad met bv de oud strandwachten en strandcoaches. Er is gesuggereerd dat er dames op de badposten zouden verblijven. Dit is door de gemeente en de samenwerkingspartners niet feitelijk geconstateerd.

Het is te begrijpen dat door verhalen uit het verleden wantrouwen en beeldvorming is ontstaan. Vertrouwen opbouwen kost tijd en kan alleen ontstaan door weer meerdere goede ervaringen met elkaar op te doen.

Dit strandseizoen heeft USW laten zien de veranderingen serieus te hebben genomen. Zij hebben hun best gedaan om de cultuur en beeldvorming te veranderen en dit heeft geresulteerd in meer hulpverlenend gedrag.

Zij hebben het Reglement Strandbewaking 2024 nageleefd en zich gedragen volgens de afgesproken gedragslijnen.

Feitelijk zijn er bijzonderheden op het strand of daarbuiten geweest. Er zijn geen misdragingen en grensoverschrijdende zaken geconstateerd.

Ook is geconstateerd dat niet alles al 100% goed is en er verbeterpunten zijn.

Het doel van de evaluatie 2025 was om te beoordelen in hoeverre de werkzaamheden aan het strand door de strandwachten van USW zijn uitgevoerd conform de vooraf gemaakte afspraken waarbij gekeken is naar bijzonderheden op het strand en daarbuiten, het naleven van het Reglement Strandbewaking Texel 2024 en of de medewerkers zich gedragen hebben volgens de afgesproken gedragslijnen.

Uit de evaluatie blijkt dat het USW de werkzaamheden aan het strand goed hebben uitgevoerd en er geen bijzonderheden zich op het strand of daarbuiten hebben afgespeeld.

Aanbevelingen

Er zijn voor de komende strandseizoenen een aantal verbeteringen te noemen om met een goed team strandwachten en effectieve procedures de veiligheid op het strand verder te waarborgen.

1. Systeem

De strandwachten TRB en USW zouden de gegevens beter, makkelijker en uitgebreider moeten kunnen bijhouden. Het systeem dient hiervoor verbeterd te worden en er mag meer aandacht zijn voor protocollen.

2. Opleiding strandwachten

De KNRM heeft opgeleide lifeguards Beach.

TRB en USW volgen een korte opleiding die daarop is gebaseerd. Het certificaat geeft de kandidaat de bevoegdheid op te werken als toezichthouder onder leiding van een lifeguard. Het is een basisopleiding met een licentie voor twee jaar. Voor de taakstelling van de TRB en USW-toezichthouders is deze opleidingslijn niet onvoldoende, maar het staat niet gelijk aan Lifeguard Beach. Deze praktijk verdient aandacht omdat op deze wijze beide lifeguardorganisaties op dit punt niet voldoen aan de (collegiale) Code lifeguarding. Beide lifeguardorganisaties en de gemeente hebben aangegeven die Code wel als kwaliteitsstandaard te omarmen.

3. Strandcoaches

De coaches zouden de strandwachten meer kennis over de zee willen geven en de vaaroefeningen uitbreiden. Er zou in 2026 ook meer aandacht kunnen gaan naar zichtbaarheid en verblijf.

4. Strandbewakingstijden

Langere tijd is er al een verschuiving in de het strandbezoek zichtbaar. Mensen kwamen vroeger met het hele gezin van 10-17 uur naar het strand. Nu zien we veel kortere bezoeken met pieken tussen 14 en 20 uur liggen. Zouden de strandbewakingstijden mee moeten veranderen?

5. Publieksvoorlichting

Versterken van campagnes gericht op jongeren en toeristen, die soms minder bekend zijn met de lokale gevaren. Betere mui informatie.

6. Materiaal en onderkomen Strandwachten

Geïnterviewd dient te worden welke vernieuwing van strandmaterialen er nodig is. Daarbij dient ook de huisvesting van de strandbewakers aandacht te krijgen. Een goede nachtrust en een schone en prettige leefomgeving is noodzakelijk voor het welzijn van iedere strandwacht.

Aanbevelingen:

Door te investeren in bezetting, communicatie, opleiding, materiaal en onderkomen strandwachten kan de strandbewaking op Texel voor toekomstige seizoenen nog veiliger en effectiever worden georganiseerd.

Bijlagen

1. Reglement Strandbewaking 2024
2. Gedragscode
3. Gegevens strand
4. Verslag strandcoaches 2025
5. Verslag Politie
6. Verslag caféhouder
7. Alternatieven Strandtoezicht - rapport NIVZ